Dit digitale blad is een raapsel van wetenswaardigheden en ongein betreffende de Koninklijke Marine en Koopvaardij uit het heden en verleden en is samengesteld door Arie Krijgsman

“de redactie “
A.C.Krijgsman
Abeelstraat 96
3319 AG Dordrecht
06-25160899
tenanker@kpnmail.nl

Disclaimer

*Deze digitale krant fungeert als verlengstuk en is onafscheidelijk verbonden aan de website**: https://www.tenanker.com** en conformeert zich aan de regelgeving zoals daar is vermeld.*

Er zijn altijd wel mensen die met mijn werk aan de haal gaan. Aan de ene kant is dat een teken dat ik het goed heb neergezet, maar ik hoop wel dat onze lezers respect tonen en niet lukraak het kopiëren voor andere dan puur privé doeleinden zonder daar toestemming voor te vragen.

ALL RIGHTS COPYRIGHT RESERVED

Extra editie met als item : Hr.Ms. Pelikaan 4 generaties Deel 2

2e jaargang – nummer 20 - d.d. 12 september 2019

Met dank aan:

Fa. Damen Gorinchem, Koninklijke Marine, Theo Burgers, Peter Claesen, Chris Mark †

Pelikaan
In azuur een vliegende pelikaan in natuurlijke kleuren. (besch.63764/631098 van 19 december 1962)

Ondersteuningsvaartuig

E.e.a. is niet in de juiste tijdlijn vermeld.

A 801 Hr. Ms. Pelikaan

Het schip was in 1984 op de Vindholmen Offshore werf in het Noorse Arendal als bevoorrader gebouwd. Het is een voormalige bevoorrader voor de off-shore. Onder de naam Kilindoni werkte het schip hierna met name in Afrikaanse wateren, voordat de Koninklijke het aankocht van een eigenaar in Tanzania. In dienst gesteld op Curaçao.

Het bevoorradingsvaartuig is 46,23 meter lang, 10,61 meter breed en wordt voortgestuwd door twee Caterpillar motoren met een totaalvermogen van ongeveer 1100 pk. Hiermee kan een snelheid van 10 knopen worden gehaald.

Op 9 december 2005 is de Pelikaan A 801 door de KM uit dienst gesteld

Hr.Ms. Pelikaan was een voormalig Noors offshore schip dat in aangepaste vorm transporttaken verricht voor de in de West gelegerde mariniers, maar ook wordt ingezet voor hulpverlening bij natuurrampen. Het schip beschikt over een hijskraan die tot zestien ton kan tillen, met daarnaast een tweede draagarm die een hefvermogen van 2000 kilo heeft. De Pelikaan kan 40 mariniers accommoderen en 40 ton goederen vervoeren, benevens een viertonner en vier Landrovers.

Hr.Ms. Pelikaan is namelijk speciaal gekocht om als communicatie-/ hulpvaartuig te dienen in de wateren rond de Nederlandse Antillen. Andere taken zijn troepentransport, vervoer van materieel en oefeningen met stationschepen (Nederlandse marineschepen die 7 maanden op de Nederlandse Antillen verblijven voor bijvoorbeeld counter-drugs acties.

Hr.Ms. Pelikaan heeft overigens behoorlijke spierballen: naast de hoofdkraan is er nog een draagarm die goed is voor tweeduizend kilo. Het schip kan veertig ton goederen aan boord nemen, plus een viertonner (legertruck), vier landrovers, zes landingsvaartuigen en een zeecontainer. Naast de opslagcapaciteit voor materiaal biedt Hr.Ms. Pelikaan sobere, maar keurige accommodatie aan maximaal veertig mariniers.

1998

6 nov 1998 orkaan Mitch

Het stationsschip in het Caraibisch gebied het M-frgat Hr.Ms. Willem van der Zaan (1991-2006) verleende bijstand op Honduras en Saba na het voorbijtrekken van de orkaan Mitch eind 1998.

Het multipurposefregat Hr.Ms. Willem van der Zaan deed begin november 1998 mee aan een internationale oefening nabij Panama, toen het verzoek tot hulpverlening van de Verenigde Naties binnenkwam. Omdat het fregat met 165 man in de buurt was, gaf CZMCARIB brigadegeneraal Prins de commandant, kapitein-luitenant ter zee J.A. Leenders, opdracht naar Honduras op te stomen. Het schip kwam op 6 november als eerste in het rampgebied aan en fungeerde als drijvend coördinatiecentrum in de haven van Puerto Cortés. Daarnaast hielp het marinepersoneel met het repareren van waterpompen, het herstellen van schade op de wal en boden zij medische hulp waar nodig. Tot slot leverde het fregat 10.000 liter vers drinkwater per dag aan de plaatselijke bevolking. Tevens verrichtte de Lynx boordhelikopter voor het DART, de Verenigde Naties en de Hondurese autoriteiten verkenningen boven potentiële inzetgebieden in onder meer de omgeving van Puerto Lempira, en boven de rivieren Rio Cruta en Rio Patuca. Helaas mocht de helikopter vanaf 12 november niet meer opstijgen, omdat twee dagen eerder eenzelfde type toestel wegens metaalmoeheid was gecrasht op marinevliegveld De Kooy in Den Helder. Alle 22 Lynx helikopters stonden daarna tot nadere inspectie aan de grond. Een week later kreeg het M-fregat steun van het op Curaçao gestationeerde transportschip Hr.Ms. Pelikaan. Dit schip voerde extra brandstof, noodrantsoenen, medicijnen, twee Landrovers, vijftien rubberboten en zeventien mariniers aan. Het technisch personeel van de Pelikaan repareerde de lichtbakens rond de startbaan van La Mesa zodat er ook 's nachts hulpvluchten konden landen, waardoor de continuïteit en de snelheid van de hulpverlening niet in gevaar kwamen. Ook ondersteunde het schip de poging van de Britse marine om een geïsoleerde groep van bijna duizend Moskito-indianen te bevoorraden en in veiligheid te brengen.

Hr. Ms. Pelikaan, het ondersteuningsschip in de West, bracht eveneens materieel en technische ondersteuning voor de LCRM's en Boston Whalers.

Op 10 november kreeg de Willem van der Zaan een tegenslag te verwerken. Op vliegkamp De Kooij crashte een Lynx helikopter. Hoewel er geen dodelijke slachtoffers vielen moesten daarentegen alle Lynx helikopters aan de grond blijven totdat de oorzaak van de crash duidelijk was. Hiermee had het nationale element geen helikoptercapaciteit meer

2005

9 dec 2005 Hr Ms **Pelikaan** A 801 **uit dienst**

Het ondersteuningsvaartuig van de Koninklijke Marine in het Caraïbisch Gebied, Hr.Ms. Pelikaan, werd op vrijdag 9 december 2005 ceremonieel uit dienst gesteld. Dit gebeurde in aanwezigheid van onder andere de Commandant der Zeemacht in het Caraïbisch gebied, commandeur Frank Sijtsma, en de laatste commandant van het schip, luitenant-ter zee Bob van Hoof. De Pelikaan heeft vanaf 1990 dienst gedaan in het gebied, maar wordt dit jaar vervangen door een nieuw ondersteuningsvaartuig dat ook de naam Pelikaan zal dragen. De Pelikaan (A 801) heeft de afgelopen vijftien jaar met name een belangrijke rol vervuld bij het transporteren van materieel en (incidenteel) personeel van zowel Koninklijke Marine als Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba.
Het schip diende herhaaldelijk als platform of transportschip bij verschillende lokale oefeningen zoals 'Caraïbes', 'Deux
Tricolores', de 'Deep Divex' en de jaarlijkse 'Hurricane Relief Exercise'. Ook werd het bij ernstacties ingezet, zoals na de passage van de orkaan Mitch in 1998. In november van dat jaar vertrok de Pelikaan tot de nok toe beladen met brandstof, medicijnen, Landrovers, rubberboten en mariniers naar Honduras om daar noodhulp te verlenen. Daarnaast bood het schip incidenteel hulp aan individuele schepen in nood, zoals in 2002, toen een Amerikaans zeiljacht ten noorden van Isla de Margarita in moeilijkheden raakte. De Pelikaan leverde toen technische en medische assistentie aan de opvarenden. Vorig jaar bracht de Pelikaan nog noodmaterieel naar Bonaire toen orkaan Ivan daar raasde. Toch bleek de A 801 niet langer aan de strenge arbo- en veiligheidseisen van deze tijd te voldoen. In de zomer van 2004 besloot de Koninklijke Marine dan ook om het schip – dat oorspronkelijk tot 2009 in de vaart zou blijven – te vervangen door een nieuw exemplaar. Deze wordt gebouwd bij Scheepswerf Damen in Gorinchem. Bij het ontwerp heeft de scheepsbouwer de hoofdtaak van het schip – het verplaatsen van mariniers, inclusief uitrusting en materieel, binnen het Caraïbisch Gebied – goed voor ogen gehouden. Het schip wordt bijna twintig meter langer (65,4 meter) en krijgt moderne accommodaties op het achterschip. Ook wordt het schip – met onder meer een eigen watermaker installatie – selfsupporting. Het hotelbedrijf is zo ontworpen dat het schip 21 dagen aaneengesloten op zee kan blijven,

waarvan vijf dagen met het maximale aantal van 71 opvarenden. Qua laadcapaciteit houdt het ontwerp rekening met het vervoer van materieel dat benodigd is voor hulpverlening na een orkaanpassage. Dat betekent dat het schip de maximale capaciteit heeft om vier viertonners; vier landrovers; een wateraanhangwagen; een generator; een vorkheftruck; een shovel; twee containers; en zes 'Rigid Raiding Crafts' (snelle bootjes ter vervanging van de 'Boston Whalers') te vervoeren. Laden en lossen vindt plaats door middel van een grote kraan op het dek. De nieuwe Pelikaan wordt naar verwachting medio 2006 opgeleverd.

2006

VB jun 2006 Ex-Hr.Ms. PelikaanA 801 : een bijzonder schip De vele gedaantes van de Pelikaan

Het communicatievaartuig Hr.Ms. Pelikaan, dat van 1990 tot en met eind 2005 haar diensten verrichtte in het Caraïbisch gebied, was niet het eerste schip met die naam in dienst van de Koninklijke Marine. Zeker elf Pelikanen gingen haar voor, want al sinds het einde van de zestiende eeuw is deze naam bij de marine in gebruik. Een verhaal over de historie van de

'Pelikaan'.

Die geschiedenis begon met het klein-karveel Pelikaan, dat van 1591 tot 1603 in dienst was van de Admiraliteit van Zeeland. In de eeuwen daarna volgende een reeks van schepen met deze naam, van brander tot brik en van depotschip voor onderzeeboten tot het bevoorradingsschip HMS Thruster die vlak na de Tweede Wereldoorlog werd overgenomen door de Britse marine. Dit laatste schip kreeg ook de naam Pelikaan en was in KM-dienst

tot 1973. Daarna zou er pas zevenentwintig jaar later weer een Pelikaan aan de sterkte van de marinevloot worden toegevoegd. Nadat in 1989 het communicatievaartuig Hr.Ms. Woerden in het Caraïbisch gebied te kampen kreeg met hardnekkige problemen, werd vrij snel een stafeis opgesteld voor een vervangend schip. Datzelfde jaar al werd rondgekeken op de 'tweedehands markt'. Onder leiding van de souschef Materieelexploitatie werd een projectgroep ingesteld voor de verwerving van een bruikbaar schip als opvolger van de Woerden. Van de meest uiteenlopende typen vaartuigen die in de aanbieding waren, werd ms. Kilindoni aangemerkt als mogelijk geschikte opvolger. Twee projectleden, kapitein-ter-zee der technische dienst G.A.K. Crommelin en kapitein-luitenant-ter-zee J. van de Horn vertrokken in december naar Dar-es-Salaam, Tanzania, waar het schip zich bevond. Het resultaat van hun, voor marineofficieren, zeer ongebruikelijke onderhandelingen, was dat er in 1990 weer een Pelikaan aan de vloot kon worden toegevoegd: de voormalige Noorse ijsbreker en coaster Kilindoni.

Geheimzinnig

Tussen 1940 en 1950 heeft de KM meerdere koopvaardijschepen op huur c.q. charter basis in dienst gehad, maar het nu voor het eerst dat zij een koopvaardijschip in bezit kreeg. Rond de onderhandelingen over de aankoop van de Kilindoni werd destijds enigszins geheimzinnig gedaan. Het schip, dat in 1984 in het Noorse Arendal gebouwd is, werd op 28 mei 1990 voor 1,8 miljoen dollar gekocht van een bedrijf in Tanzania. Op 5 juli van dat jaar werd de Pelikaan snel even in Mombasa (Kenia) 'in dienst gesteld' door de eerste commandant Van der Horn. Deze versnelde, overigens ook heel sobere, indienststelling als marineschip werd uiteraard gedaan vanwege het praktische voordeel. Een oorlogsbodem krijgt bijvoorbeeld voorrang bij de passage door het Suezkanaal, in deze situatie erg handig. Als Hr.Ms. Pelikaan zou het schip van dit voordeel kunnen genieten en snel via de Middellandse Zee aan de overtocht naar Curaçao kunnen beginnen

Kakkerlakken

Veel, heel veel werk moest worden verricht. Te beginnen met het vergassen van de vele kakkerlakken die nog steeds aan boord waren ondanks de in alle haast uitgevoerde reparaties en grote schoonmaak voordat de overtocht begon. Maar belangrijker was het herstel van de communicatieapparatuur, die mogelijk opzettelijk, door de Tanzaniaanse bemanning onklaar was gemaakt. Zij waren immers vrij onverwacht hun baan kwijt geraakt. Op 3 september, daags na de aankomst te Curaçao, werd de Pelikaan weer uit dienst gesteld om bij de Curaçaose Droogdok Maatschappij onder handen te worden genomen. Verder moest de accommodatie worden aangepast, nieuwe koel- en vriesapparatuur worden ingebouwd en de kombuis heringedeeld. Ook aan dek dienden allerlei aanpassingen te worden uitgevoerd die nodig zouden zijn voor het vervoeren van materieel. Uiteindelijk kwam het schip, marine grijs geschilderd, op 9 oktober weer in dienst bij de Koninklijke Marine.

Dromen van slingerkielen

De hoofdtaak van de Pelikaan was het onderhouden van verbindingen en het vervoeren van mariniers van en naar hun oefengebieden. De ene keer was dat Guyana en later ook Suriname, de andere keer was de bestemming de Bovenwindse Eilanden. Bijna jaarlijks terugkerend was ook de onontbeerlijke inzet van het schip bij hulp na orkaanschade op de eilanden. Onder Tanzaniaanse vlag was de Kilindoni vooral in gebruik geweest als offshore bevoorradingsschip. Hiervoor was hij uitgerust met een hoofdkraan en een kleinere kraan of 'arm' die een gezamenlijke liftcapaciteit van 16 ton hadden. Het schip kon 40 ton goederen aan boord nemen, het was ruim 46 meter lang, 10.61 meter breed, en had een diepgang van slechts 2.48 meter. Dit laatste maakte het schip zo uitstekend geschikt om in (ondiepe) wateren rond de eilanden te opereren. Een nadeel was wel dat het hierdoor nogal 'wankel'

was, maar wanneer die laadcapaciteit goed benut werd, werd een zekere stabiliteit bereikt. Toch ‘droomde’ de commandant van het schip in 2002 nog van slingerkielen. Het zag ernaar uit dat het schip nog tot 2009 of misschien zelfs 2010 in de vaart zou blijven. De geschiedenis heeft echter een andere loop genomen.

Aan boord

De accommodatie aan boord werd door de buitenwacht niet altijd positief gewaardeerd, maar de commandanten, bemanningen en ‘gasten’ aan boord – dat wil zeggen de mariniers die van en naar hun oefengebieden werden gebracht – vonden hun onderkomen zelf alleszins acceptabel. Toen echter in 2001 een Tweede Kamerlid van het CDA de situatie aan boord in ogenschouw nam, heersten er in zijn ogen “mensonterende omstandigheden”. De Pelikaan moest volgens hem onmiddellijk uit dienst worden genomen. In die tijd gaven de mariniers het schip de bijnaam ‘De Berenboot’. Maar ‘De Berenboot’ werd nog niet uit dienst gesteld. De toenmalig minister van Defensie gaf een schriftelijke reactie op de uitspraken van het Tweede Kamerlid: “Omdat de mariniers doorgaans maar een zeer korte tijd aan boord verblijven, zijn de nadelen van het schip niet echt onoverkomelijk. Het zijn vooral de weersomstandigheden in de West die het varen op zee wat ongunstig beïnvloeden.” Langere en tegenwindse transporten zouden voortaan vaker per vliegtuig gaan plaatsvinden.

De Pelikaan in actie

De thuisbasis van het schip was de Curaçaose marinebasis Parera. Nadat de Pelikaan op 9 oktober 1990 in dienst gesteld was, voer het schip jaarlijks vele malen naar zowel de Bovenwindse als de Benedenwindse Eilanden en deed het ontelbare keren havens aan zoals Oranjestad, Kralendijk, Willemstad, maar ook Puerto Rico, Trinidad, Bridgetown of San Juan. Voornamelijk was dat voor het overbrengen van mariniers van en naar de eilanden, vaak ook voor het afleveren van hulpgoederen, of gewoon transport voor de kustwacht. Het was een echt werkpaard, of zoals een journalist van marinemaandblad Alle Hens in 2002 schreef: “Een platbodem met spierballen”. Een bijzondere opdracht kreeg de Pelikaan in 1996 toen het de Britse nucleaire onderzeeboot HMS Splendid ondersteunde als Towed Array Support bij zijn oefening in het Caraïbisch gebied. Twee jaar later, op 23 maart 1998 voer het schip door het Panamakanaal naar Panama city. Een bijzondere gebeurtenis die slechts in een enkel KM-logboek vermeld staat.

Grondig onder handen genomen

Het schip had, buiten het geplande grootonderhoud in het najaar van 1993 op de Rijkswerf in Den Helder, de laatste jaren ook tussendoor regelmatig technisch onderhoud nodig. Zo werden eind 2001 de beide hoofdmotoren gereviseerd, terwijl in april 2002 alweer een oefening moest worden onderbroken om op Sint Maarten de stuurboord hoofdmotor te laten repareren. In 2003 werd het schip grondig onder handen genomen tijdens een tussentijds onderhoud. Onder meer werd bij de Surinaamse Scheepsbouw Maatschappij een gedeelte van de scheepshuid vervangen. Het feit op zich dat dit in Suriname gebeurde, was redelijk opmerkelijk. Sinds de jaren zestig van de vorige eeuw, was het vanwege politieke verhoudingen niet meer voorgekomen dat een Nederlandse marineschip in de voormalige kolonie werd gedokt. Nog datzelfde jaar moest het schip, onmiddellijk na de oefening Deux Tricolores in Guadeloupe, kritieke systeemgerelateerde storingen laten verhelpen. Ook de jaren daarna had het schip relatief veel onderhoud nodig. In januari 2004 lag de Pelikaan zelfs even aan de ketting vanwege het grote aantal gebreken die aan het licht waren gekomen tijdens een inspectie van een classificatiebureau. Ook in het laatste operationele jaar van Hr.Ms. Pelikaan bij de Koninklijke Marine waren er meermalen reparaties nodig om het schip in de vaart te houden, vooral in het eerste halfjaar. De stuurmachine- installatie bleek na een eerste reparatie toch weer niet helemaal in orde zijn. Uiteindelijk heeft het

schip in de tweede helft van 2005 toch nog meerdere malen mariniers van en naar hun oefengebieden kunnen vervoeren, en uiteraard was het schip present bij de Caraïbische Vlootdagen. Na een afscheidsreis langs diverse eilanden werd de Pelikaan op 9 december 2005 dan toch voor de laatste keer uit dienst gesteld.

Een opvolger was toen al in de maak. Op 10 januari 2005 hadden de KM en de scheepswerf Damen uit Gorinchem al een contract getekend voor het ontwerp en de bouw van een nieuw ondersteuningsvaartuig. De bouw, op de Roemeense werf Galatz was in december 2005 al ver gevorderd, en op 14 februari 2006 is het nieuwe schip in Roemenië gedoopt door mevrouw M.E. Klaver-Paauw, echtgenote van de voormalig Bevelhebber der Zeestrijdkrachten. De nieuwe Pelikaan werd op 13 juni 2006 in dienst gesteld

AH sep 2006 oude Pelikaan verkocht

De oude Pelikaan, het voormalig ondersteuningsvaartuig van de Koninklijke Marine in het Caraïbisch Gebied dat op 9 december 2005 uit dienst werd gesteld, is verkocht aan het Helderse bedrijf ‘Oceanix Offshore BV’. Gisteren tekende kolonel (Koninklijke Landmacht) Tjerk Brouwer, hoofd Projecten Verwerving & Afstoting van de Defensie Materieel Organisatie, namens het Ministerie van Financiën het verkoopcontract. Namens de koper zette managing director Anco Scholte Ter Horst zijn handtekening. De Pelikaan kwam in 1990 in dienst van de Koninklijke Marine in het Caraïbisch Gebied. In de afgelopen vijftien jaar vervulde het schip met name een belangrijke rol bij het transporteren van materieel en (incidenteel) personeel van zowel de Koninklijke Marine als de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba. Het schip diende herhaaldelijk als platform of transportschip bij lokale oefeningen, zoals ‘Caraïbes’, ‘Deux Tricolores’, de ‘Deep Divex’ en de jaarlijkse ‘Hurricane Exercise’. Ook werd het bij ernstacties ingezet, zoals na de passage van orkaan Mitch in 1998 te Honduras. In 2004 bracht de Pelikaan nog noodmaterieel naar Bonaire toen orkaan Ivan daar toesloeg. Daarnaast bood het schip incidenteel hulp aan individuele schepen in nood. De Pelikaan gaat onder de naam ‘Oceanix Orion’ opereren in Nigeria. Naar alle waarschijnlijkheid ondergaat het schip eerst nog onderhoud bij de Curaçaose Droogdok Maatschappij, alvorens het aan zijn nieuwe taken in de offshore begint.

Aug 2006 voormalige ondersteuningsvaartuig Pelikaan

De Oceanix Orion, het voormalige ondersteunings vaartuig Pelikaan van de Koninklijke Marine, is uit Willemstad op Curaçao vertrokken naar haar nieuwe werkgebied offshore Nigeria. Het vaartuig is onlangs aangekocht door de Helderse onderneming Oceanix Offshore en de afgelopen weken met hulp van de afdeling Materieellogistiek van de Commandant der Zeemacht in het Caraïbisch gebied gereed gemaakt voor haar nieuwe taak in de offshoresector

Foto's

Ondersteuningsvaartuig Hr.Ms. Pelikaan (1990-) (ex. Killindoni) voor groot onderhoud op de Rijkswerf te Den Helder

A 804

Nieuw ondersteuningsvaartuig marine gedoopt

Het nieuwe ondersteuningsvaartuig, voor het Caraïbisch Gebied, van de Koninklijke Marine de Pelikaan, is dinsdag 7 februari 2006 in Roemenië gedoopt.

De echtgenote van de voormalig Bevelhebber der Zeestrijdkrachten vice-admiraal Ruurt Klaver verrichte de doop.

De doopster mevrouw Klaver

Het casco van de Pelikaan is gebouwd op de werf in Galati van de Nederlandse scheepsbouwer Damen in Roemenië. Het schip vaart eind april 2006 zelfstandig naar Nederland om daar afgebouwd te worden bij de Damen-werf in Gorinchem.

De Pelikaan krijgt verschillende taken. Het schip zal ondersteuning bieden aan operaties en oefeningen van de Kustwacht Nederlandse Antillen & Aruba en het Korps Mariniers. Het gaat dan bijvoorbeeld om het vervoeren van materieel, maar ook om de ondersteuning vanaf zee van operaties en missies op het land. Ook ondersteunt de Pelikaan de operaties van het stationsschip dat de marine permanent in de West heeft voor rechtshandhaving, kustwachtoperaties en drugsbestrijding. Daarnaast kan de Pelikaan militaire bijstand leveren bij natuurrampen in het gebied, door de snelle mogelijkheid van het vervoer van noodzakelijk materieel en personeel en humanitaire hulpgoederen.

De nieuwe Pelikaan is sinds de zestiende eeuw het twaalfde schip dat onder deze naam bij de marine in dienst komt. Haar directe voorganger is eind 2005 uit dienst gesteld en was ook ondersteuningsschip in het Caraïbisch Gebied. Nadat de Pelikaan medio 2006 in dienst is gesteld, zal de Pelikaan aan haar operaties in het Caraïbisch Gebied beginnen.

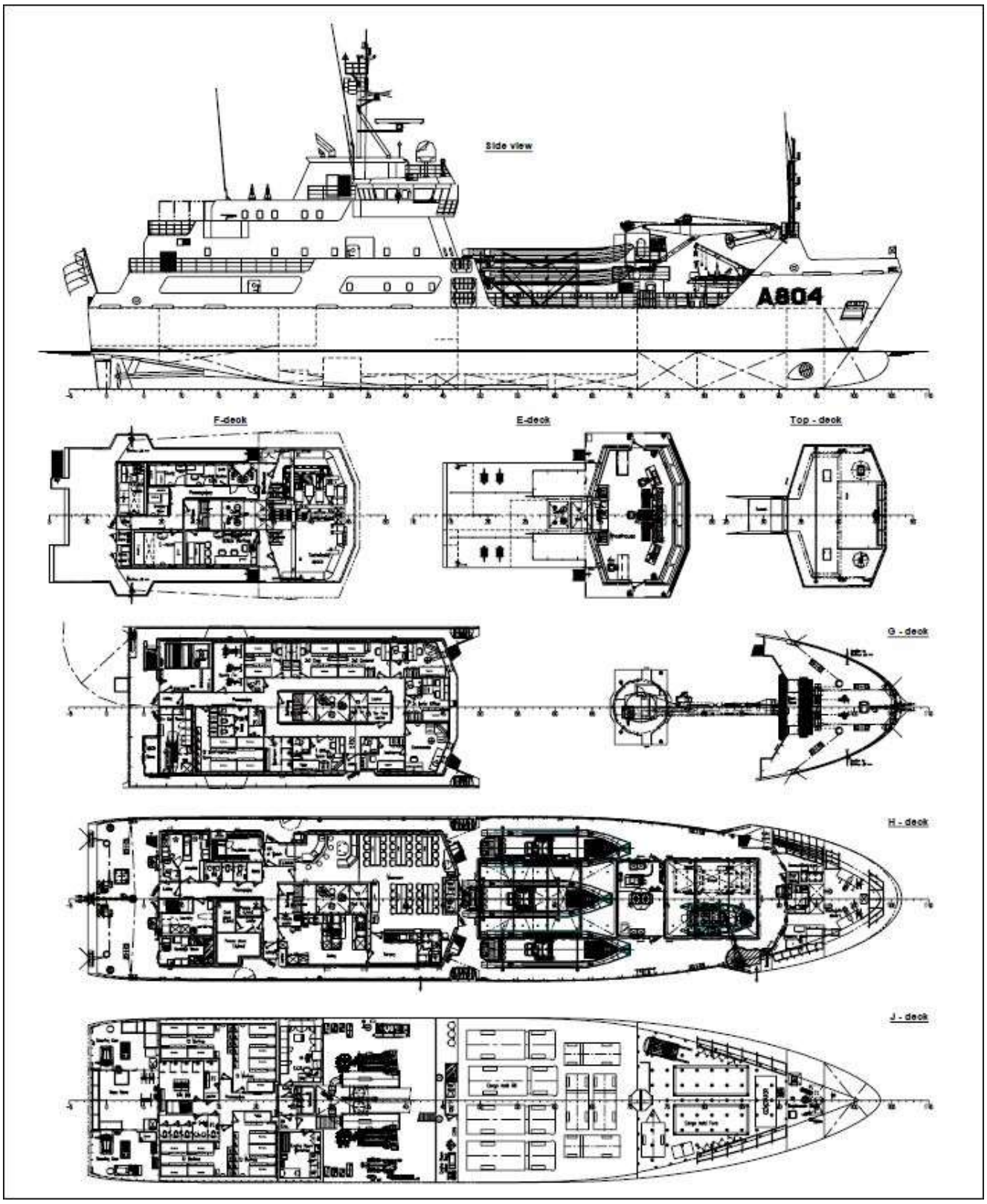

Pelikaan klasse ondersteuningsvaartuig

Zr.Ms. Pelikaan (A804) is het ondersteuningsvaartuig van de Koninklijke Marine voor het Caribisch Gebied. De bevolking van Curaçao ontving het schip op feestelijke wijze toen het op 11 september 2006 voor het eerst keer de haven van Willemstad binnenliep. Het ruim 65 meter lange schip heeft namelijk een belangrijke rol in veiligheid en noodhulp in deze tropische wateren.

Historie
Het vorige ondersteuningsvaartuig in de West, zoals het Caribisch Gebied bij de marine doorgaans wordt genoemd, heette ook "Pelikaan". Maar daar houdt de vergelijking wel op. De A801 was namelijk zeker de laatste jaren oud, onbetrouwbaar en versleten. Al voldeed het schip al veel langer niet aan de eisen die voor de operaties in de West werden gesteld; het schip was namelijk oorspronkelijk gebouwd als bevoorradingsschip voor de offshore -iets heel anders dus. Daarom besloot de marine in de zomer van 2004 om de oude Pelikaan eerder te vervangen. De nieuwe Pelikaan (A804) is gebouwd op de Scheepswerf Galatz (onderdeel van het Nederlandse Damen Shipyards) te Roemenië. De overdracht vond plaats op de scheepswerf van Damen in Gorinchem.

Hr.Ms. Pelikaan (Foto: Ministerie van Defensie)

Modern, ruim en van alle gemakken voorzien
Hr.Ms. Pelikaan biedt ruimte aan 77 personen: 15 bemanningsleden, een bootgroep van 8 mariniers en 54 extra mariniers. De 77 personen hebben veel meer ruimte dan op de oude Pelikaan. Het nieuwe schip heeft mooie en moderne slaapverblijven, ruime trappenhuizen, een ziekenboeg, fitnessruimte, studieruimte, prima kombuis en voldoende ruimte voor de opvarenden om te eten en ontspannen. Dat laatste zal in een haven bijvoorbeeld aan de bar zijn, en op zee kan er uitstekend televisie of een film worden gekeken op de platte tv-schermen. Ook is er een beamer voor presentaties en briefings voor een operatie. Zoals ieder marineschip is het voorzien van goede airconditioning. De brug is ruim en voorzien van moderne navigatiemiddelen, zoals digitale kaarten. De amphibious operations room (AOR) en radiocentrale zijn voorzien van uitgebreide en moderne communicatiemiddelen.

Indrukwekkende laadcapaciteit
De Pelikaan kan ook materieel vervoeren dat gebruikt kan worden na een orkaanpassage of aardbeving. Deze laadcapaciteit is indrukwekkend. Hr.Ms. Pelikaan kan vier viertonners, vier landrovers, een wateraanhangwagen, een generator, een vorkheftruck, een shovel, twee containers en zes ‘Rigid Raiding Crafts’ vervoeren. Laden en lossen vindt plaats middels een grote kraan op het dek.

Daarnaast kan het 70.000 liter drinkwater vervoeren en de watermaker kan 6.000 liter drinkwater per dag kan maken. Hiermee kan Hr.Ms. Pelikaan drinkwater leveren in gebieden waar hulp verleend moet worden.

Ondersteuningsvaartuig met amfibische capaciteiten
Het schip wordt ingezet voor het ondersteunen van operaties en oefeningen van het Korps Mariniers en de Kustwacht Nederlandse Antillen & Aruba. Verder assisteert de Pelikaan het stationsschip van de marine het Caribisch Gebied. Het stationsschip (steeds een ander schip) is daar voor rechtshandhaving, kustwachtoperaties en drugsbestrijding. Bij natuurrampen in het gebied kan de Pelikaan snel te hulp schieten met noodzakelijk materieel, personeel en

humanitaire hulpgoederen.

Hr.Ms. Pelikaan is een ondersteuningsvaartuig, maar ook een klein amfibisch platform met een goed uitgeruste amphibious operations room (AOR) en FRISC's voor mariniers. Het Korps Mariniers oefent daarom regelmatig amfibische scenario's met de Pelikaan. In de AOR van de Pelikaan wordt de operatie gepland, gecoördineerd en inlichtingen verzameld.
De mariniers maken bij een landing gebruik van Fast Raiding, Interception and Special Forces Craft (FRISC's), en dan specifiek de variant genaamd Support Craft Caribean (SCC). Dit zijn snelle en goed bewapende vaartuigen voor acht mariniers die grotere afstanden kunnen overbruggen dan de oude Boston Whalers. Bovendien kunnen ze ook bij hoge golven opereren.

Operaties
Toen Haïti op 12 januari 2010 getroffen werd door een verwoestende aardbeving arriveerde Hr.Ms. Pelikaan als eerste schip in de haven van Port-au-Prince om hulp te verlenen. Het schip en bemanning hebben hier toen 11 intensief hulp verleend. Op 30 augustus 2010 vertrok het schip naar Sint Maarten om bijstand te verlenen na passage van orkaan Earl. De schade was echter beperkt en Hr.Ms. Pelikaan kon verder richting de "hulpverleningsoefening" Hurricane Exercise (HUREX).

Op 14 november 2011 wist Hr.Ms. Pelikaan twee schipbreukelingen te redden. Zij dobberden al 7 dagen op zee en waren bijna 200 km uit de kust van Martinique.

Hr.Ms. Pelikaan was 3 maart 2013 in het nieuws toen bekend werd dat het noodhulp moest verlenen aan het eiland Saba door voor drinkwater te zorgen. Het eiland had te kampen met een ernstig drinkwatertekort na een lange periode van droogte en een defecte waterfabriek.

De (onbemande) machinekamer van Hr.Ms. Pelikaan

Ltz. 2 OC Bob van Hoof samen met Arie Krijgsman die de bouw tot vertrek fotografisch in beeld heeft gezet…

Nummer	Naam	In dienst
A804	Pelikaan	2006
Afmetingen	65,40x13,20x3	
Max. waterverplaatsing	1150 ton	
Max. snelheid	14,5 knopen	
Bemanning	14 (+15 *Special crew* + 48 mariniers)	
Voortstuwing	2x Caterpillar 3516 B TA	
Wapensystemen	2x 12,7mm mitrailleurs	
Sensoren	2 navigatieradars	
Laadcapaciteit	4 Land Rovers, 4 trucks, 1 wateraanhangwagen, generator, vorkheftruck, shovel en 2 containers. Vervoer van 70.000 liter drinkwater.	

2007

Hr.Ms. Pelikaan
Commandant: Ltz 2 oc B.A.van Hoof, vanaf 26 juni Ltz. 2oc W. Faber

Hr.Ms. Pelíkaan begon dit jaar met een opwerkreis naar Costa Rica en de amfibische operaties met het Bootpeloton. Begin maart nam het schip deel aan de internationale oefening Deux Tricolores, die dit jaar rondom de eilanden Sint-Maarten, Marie-Galante en Les Saintes plaatsvond. Daarna volgde een transportweek, waarbij diverse eilanden van de Nederlandse Antillen en Aruba werden aangedaan. In april werd het schip in de wateren rondom Bonaire ingezet. Daar vonden amfibische oefeningen met het Bootpeloton plaats en werden strandverkenningen uitgevoerd. De daaropvolgende maand nam de Pelíkaan deel aan de jaarlijkse Hurricane Exercise.

Na het zomerverlof kon de Pelikaan met de nieuwe commandant direct weer aan de slag. Eerst met een transportweek tussen de diverse eilanden, gevolgd door een interne opwerkweek. Hierna sloeg in Nicaragua het noodlot toe in de gedaante van orkaan Felix. De orkaan eiste duizenden levens en maakte tienduizenden dakloos.
Samen met de van Nes leverde de Pelikaan medio september meer dan twintig ton aan hulpgoederen af in het getroffen gebied.
Na deze humanitaire inzet, werd de Pelíkaan eind september ingezet voor kustvrachttaken nabij Saba en Sint-Eustatius.
Hierbij werd nauw samengewerkt met eenheden van de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba. Nadat het schip in oktober wederom werd ingezet als tansportvaartuig, vond in november een deployment naar de Bovenwindse Eilanden plaats.
Hierbij embarkeerden de 31ste Infcie en de Bootgroep Curaçao. Begin december vond de laatste transportweek van het jaar plaats. Het ondersteuningsvaartuig vervoerde op 10 december mariniers van en naar Klein Curaçao voor de viering van de verjaardag van het Korps Mariniers.

Hr.Ms. *Pelikaan*

Costa Rica	Puerto Limon	1 jan.		
Bonaire	Kralendijk	16 febr.	-	17 febr.
Martinique	Fort de France	5 mrt.	-	6 mrt.
Sint-Maarten	Philipsburg	25 mrt.	-	28 mrt.
Bonaire	Kralendijk	17 apr.	-	19 apr.

Aruba	Oranjestad	23 apr.	-	24 apr.
Dominicaanse Republiek	Santa Domingo	22 aug.	-	25 aug.
Aruba	Oranjestad	4 sept.	-	5 sept.
Maagdeneilanden	St. Thomas	20 sept.	-	23 sept.
Sint-Maarten	Philipsburg	17 nov.	-	18 nov.

2008

Hr.Ms. Pelikaan

Commandant: ltz zoc W. Faber

Hr.Ms. Pelikaan begon het jaar varend met een opwerkperiode onder leiding van medewerkersvan Seatrain (van de directie Operationele Ondersteuning van het CZSK). Tijdens deze twee weken durende opwerkperiode werd het eiland Barbados aangedaan.

Op 9 februari meerde het schip weer af in Willemstad. Hiern nam het deel aan de oefening Caribe 2008. Na Aruba, waar een deel van de 32ste Infanteriecompagnie embarkeerde, werd Sint-Maarten aangedaan, en op 1 maart het eiland Martinique. Hier werden de mariniers gedebarkeerd en medewerkers van Seatrain geëmbarkeerd.
De eerste opwerkperiode in januari was niet met gunstig gevolg doorlopen en daarom werd tijdens deze oefening het opwerkprogramma afgerond met extra personele ondersteuning vanuit marinebasis Parera en Nederland.
Tijdens de oefening en opwerkperiode werden diverse havens aangedaan (zie overzicht hieronder). Na terugkomst maakte de Pelikaan zich gereed om voor de eerste keer deel te nemen aan een counterdrugsoperatie. Gedurende drieweken embarkeerde een LEDET-team aan boord en werden diverse schepen van en naar Suriname gecontroleerd.

Aansluitend bezocht het schip Paramaribo, waar de CZMCARIB een receptie aan boord gaf. Hierna vertrok het schip om enkele containers stroomopwaarts te laden met goederen die gebruikt waren tijdens de Jungle Warfare Course. In mei vervoerde de Pelikaan diverse goederen en voertuigen van en naar Aruba, Sint-Maarten en Curaçao.
Daar na nam hij deel aan de vlootschouw en de Caribische Vlootdagen. Het hele weekend stond het schip open voor bezoekers. Daarna ging het in groot onderhoud.

Na het zomerverlof heeft de Pelikaan een twee weken durende interne opwerkperiode gehad waarbij in het weekend Jamaica werd bezocht. In september nam het schip deel aan de oefening VenHol. Samen met Hr.Ms. Van Speyk en het Venezolaanse fregat Mariscal Sucre werden er diverse zeemanschappelijke oefeningen gehouden, die werden afgesloten met een bezoek aan Punto Fijo.
Aansluitend werden goederen getransponeerd naar Sint-Maarten en tevens deelgenomen aan de actiedag van de KWNA&A. Hierbij ondersteunde de Pelikaan de kustwacht door rondom Saba alle kleine boten te visiteren met behulp van een super-Rhib van de kustwacht. De Pelikaan nam de super- Rhib op sleeptouw zodat de bemanning een langere inzet kon garanderen.

Op 22 september bracht de plaatsvervangend CZSK, sbn W. Nagtegaal, een bezoek aan het schip. Hij kreeg een rondleiding aan boord en wisselde met bemanningsleden van gedachten. In oktober raasde de storm Omar over het Caribisch gebied.

Omar groeide uit tot een orkaan en begaf zich richting de Bovenwindse Eilanden.

De pelikaan werd ingezet om hulpgoederen over re varen. Op 15 oktober, na een lange dag goederen laden, zette hij om 23.oo uur koers richting de Bovenwinden. De volgende dag, toen bleek dat de lokale autoriteiten geen steun nodig hadden, keerde het schip terug naar Willemstad.

In november nam het deel aan de oefening Deux Tricolores '08. Deze multinationale oefening werd dit jaar door Nederland georganiseerd. De Pelikaan leverde voornamelijk ondersteuning bij het ophalen en wegbrengen van de 32ste Infanteriecompagnie vanaf Aruba.
Verder werd hij ingezet bij de amfibische landingen van een Amerikaans marinierspeloton en een gedeelte van de 32ste Infanteriecompagnie. De oefening werd afgesloten met een bezoek aan Oranjestad.
Hierna werd de Pelíkaan omgebouwd tot duikplatform, voor de internationale duik- oefening Deep Divex 2008, die georganiseerd werd door Nederland. Ruim zeventig duikers uit verschillende landen namen er aan deel.
De eerste week werd er gedoken in de st. Michielsbaai, waarbij het schip aan een boei lag afgemeerd. De tweede week verschoof de oefening richting de Caracasbaai. Na afloop van de oefening, op 29 november, fungeerde de Pelikaan als de boot van sinterklaas. vele kindertjes wachtten de goedheiligman op de Rimasteiger op.
Het jaar werd afgesloten met een kleine onderhoudsperiode, waarbij ondersteuning werd geleverd door de afdeling Materieel en Logistiek en externe bedrijven.

Hr.Ms. *Pelikaan*				
Barbados	Bridgetown	31 jan.	-	3 febr.
Sint-Maarten	Philipsburg	29 febr.		
Guadeloupe	Point-à-Pitre	1 mrt.		
Guadeloupe	Point-à-Pitre	2 mrt.		
Suriname	Paramaribo	31 mrt.	-	4 apr.
Sint-Maarten	Philipsburg	7 mei	-	8 mei
Jamaica	Montego Bay	22 aug.	-	25 aug.
Venezuela	Punto Fijo	5 sept.	-	8 sept.
Sint-Maarten	Philipsburg	12 sept.	-	14 sept.
Aruba	Oranjestad	14 nov.	-	16 nov.

Bron: Jaarboek Koninklijke Marine 2008

2009

Hr.Ms. Pelikaan 2009
Commandant LTZ 1 W.Faber en vanaf 28 augustus LTZ 1 F.M. Veenstra

Hr.Ms. Pelikaan is het jaar varend begonnen met een transport naar Aruba en de Bovenwindse Eilanden. De twee mobiele communicatievrachtwagens en shelterboxen, die tijdens het orkaanseizoen op de Bovenwinden staan, werden opgehaald voor onderhoud op Curaçao.
In februari volgden schip en bemanning de Continuation Training onder leiding van Seatrain MCM.
De Frans-Nederlandse oefening DeuxTricolores, die dit jaar plaats zou vinden rond de eilanden Guadeloupe en Martinique, werd vanwege sociale onrust op deze eilanden geannuleerd. Hiervoor in de plaats hebben de Pelikaan en een peloton van de geëmbarkeerde 3l ste Infcie een oefening uitgevoerd op de Bovenwinden.

In mei en juni heeft het schip voorgrootonderhoud in het droogdok van de Curaçaose Dok Maatschappij gelegen.

Na het zomerverlof arriveerde de nieuwe commandant. Omdat het in het voorjaar niet voldoende had geregend voor de aanvulling op de drinkwateraanmaakcapaciteit van het eiland, werd in september aan het ziekenhuis op Saba 6o.ooo liter drinkwater geleverd.
De Pelikaan nam in maart ook deel aan een orkaannoodhulpoefening Hurex op de Bovenwindse Eilanden, de nationale oefening Western Partnership 2009 en de vaardag van CZMCARIB en KWNAM.
Tijdens een oefening voor de Maritieme Special Operations (MSO) deed het schip dienst als veiligheidsschip en tijdens de oefening Western Partnership assisteerde het bij de zoekactie naar een verongelukt vliegtuig nabij Bonaire.
De Pelikaan heeft dit jaar drie zogenaamde transportweken naar de Bovenwinden uitgevoerd.

Hr.Ms. *Pelikaan*				
Sint-Maarten	Philipsburg	14 jan	-	15 jan
Bonaire	Kralendijk	6 febr.	-	8 febr.
Sint-Maarten	Philipsburg	14 mrt.		
Puerto Rico	San Juan	28 mrt.	-	30 mrt.
Aruba	Oranjestad	3 apr.		
Venuzuela	Isla de Magarita	26 juni	-	28 juni
Saint Croix	Frederiksted	14 aug.	-	15 aug.
Columbia	Cartagena	20 aug.	-	22 aug.
Saint Thomas	Charlotte Amalie	24 sept.	-	26 sept.
Puerto Rico	San Juan	27 sept.	-	28 sept.
Aruba	Oranjestad	9 dec.	-	10 dec

2010

Algemeen

Voor het Commandement der Zeemacht in het Caribisch Gebied (CZMCARIB) was 2orc een intensiefjaar. Naast de noodhulpoperatie aan Haïti werd het ressort ook meerdere keren ingezet voor het leveren van zachte en harde militaire bijstand en kwam het in actie in de strijd tegen de drugshandel op zee. Ook was er veel aandacht voor het ceremonieel, zoals onder meer bij de commando-overdracht van de CZMCA-RIB op 24 juni en op 9 en 10 oktober bij de 'ontmanteling' van de Nederlandse Antillen en de laatste Statenvergadering.
In totaal werd in het afgelopen jaar 1920 kg drugs onderschept.
Hr.Ms. Van Speijk was tweemaal betrokken bij een onderscheppingsactie en kende daardoor een succesvolle periode als stationsschip. Vooral de vangst in mei van in totaal 1483 kg mag worden gezien als een zeer geslaagde counterdrugsoperatie.

Het CZMCARIB heeft in 2010 veel aan goede doelen en inzamelingen gedaan.
Alleen al op Curaçao werden zo'n 15.000 Nederlands Antilliaanse guldens gedoneerd. Regelmatig werden er (tweedehands) goederen weggegeven of werd er in de vorm van fysieke arbeid geholpen. De vierde roterende compagnie van het Commando Landstrijdkrachten (CLAS) pakte het heel doortastend aan en organiseerde, na afloop van een grootschalig opknapproject, een heuse sport- en spellen dag voor de leerlingen van een basisschool op Curaçao.

Het commandement mocht ook dit jaar weer vele hoogwaardigheidsbeklederd ontvangen. De minister van Defensie, E. van Middelkoop, bezocht de West in april. De CZSK, vadm M.J.M. Borsboom bezocht het ressort in maart, de plaatsvervangend CZSK, genmajmarns A.G. van Ede, in september, en de directeur van de internationale counterdrugsorganisatie Joint Inter Agency Task Force South, rear-admiral Daniel B. Lloyd, in juni.

Haïti

Op 12 januari werd het eiland Haïti getroffen door een zware aardbeving met een kracht van 7 op de schaal van Richter. Naar schatting kwamen hierbij meer dan honderdduizend mensen om.
Kort na de ramp stuurde Defensie het ondersteuningsvaartuig Hr.Ms. Pelikaan naar Haïti. Aan boord waren vijftien bemanningsleden, een detachement van 45 mariniers van de 32"" Infanteriecompagnie (Infcie) van het Korps Mariniers uit Aruba, de Bootgroep Aruba, zes militairen van de Arubaanse Militie en twee medewerkers van de Koninklijke Marechaussee. Het detachement werd verder aangevuld met logistiek, technisch en geneeskundig personeel van her CZMCARIB.
Dit noodhulpdetachement zett zich gedurende elf dagen in voor de getroffen bevolking.

Ondersteuningsschip Hr.Ms. Pelikaan
Commandant Ltz. 1 F.M. Veenstra

Het ondersteuningsvaartuig Hr.Ms. Pelikaan is het jaar varend begonnen met een transport van HF-verbindingsshelters die van de Bovenwinden naar Curaçao werden gebracht voor onderhoud na het orkaanseizoen. Toen op 12 januari Haïti door een aardbeving werd getroffen, werd het schip direct teruggehaald naar Curaçao om daar beladen te worden voor de noodhulpoperatie. Op 15 januari vertrok het schip, via Aruba, waar personeel van de 32"" Infanteriecompagnie (Infcie) en van de Arubaanse Militie werd geëmbarkeerd. Van de vele buitenlandse schepen die hulp kwamen bieden was de Pelikaan de eerste die op 18 januari in de verwoeste haven van Port-au-Prince afmeerde.

Direct werd begonnen met het lossen van materieel en hulpgoederen, zodat de hulpverlening zo spoedig mogelijk kon beginnen. Vanuit de haven fungeerde het schip de eerste dagen als sea-base voor de mariniers van de 32 Infcie. Op 22 en 25 januari werd de Pelikaan ingezet als transportschip tussen Guantanamo Bay en port-au-Prince, voor onder andere het transporteren van het US Mobile Dive- and Salvageteam met hun materieel en het vervoeren van noodhulpgoederen. Op 1 februari keerde de Pelíkaan, via Bonaire voor een adaptatieprogramma, terug in Willemstad.

In maart vond een reis plaats in het kader van transport en het opwerken van de bootgroepen van Curaçao en Aruba. Hierbij werden op Aruba, Bonaire, Curaçao en op Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten (de SSS-eilanden) strandverkenningen uitgevoerd.

Van 3 tot en met 16 april vond wederom een transport plaats, ditmaal ten behoeve van de Jungle Warfare Course in Suriname. Na terugkeer werd de ClAS-compagnie vervoeri naar en van Aruba. Op r mei hield het schip open huis, ter opluistering van de oper dag van Marinierskazerne Savaneta. Na terugkeer in Willemstad volgde een periode van groot onderhoud, gevolgd door de Safety and Readiness Check (SARC-I en 2), de Harbour Acceptance Test en de Sea Acceptance Test.

Van 25 tot en met 27 juni nam de Pelíkaan deel aan een missileoefening samen met Hr.Ms. Van Amstel. Hierop volgde het zomerverlof.

==========

De tweede helft van het jaar begon met een opwerkweek rondom Curaçao en de jaarlijkse Hurricane Exercise van 30 augustus tot en met 8 september. Vanwege de naderende orkaan Earl werd het detachement Orkaannoodhulp van het CZMCARIB geactiveerd. Ook de Pelikaan werd ingezet. Na eerst op Aruba mariniers te hebben geëmbarkeerd vertrok het schip voor ernstinzet naar de Bovenwinden. Bij aankomst op Sint-Maarten werd duidelijk dat de schade beperkt was en de noodhulp snel beëindigd kon worden. Daarna kon de geplande oefening alsnog doorgang vinden.
In de weken daarna vonden diverse transporten van de ClAS-compagnie naar Bonaire plaats. Van 27 september tot en met 7 oktober vervoerde de Pelikaan goederen naar de Bovenwinden.

Op 11 oktober vertrok het schip naar Aruba voor de uitreiking van de herinneringsmedaille Humanitaire Hulpverlening bij Rampen. De Minister van Defensie reikte de bemanning de medailles uit voor hun inzet op Haïti.
November stond in het teken van de internationale oefening Deux Tricolores.
Deze speelde zich dit jaar afrond en op de eilanden Aruba en Curaçao. De Pelikaan verzorgde de transponen van materieel en personeel tussen beide eilanden en fungeerde als platform voor diverse amfibische operaties. Het jaar werd afgesloten met een transportweek naar de Bovenwinden, om onder andere de HF-verbindingsshelters weer op te halen. Op Bonaire werden schoolborden afgeleverd bij basisschool 'De Pelikaan'.

Hr.Ms.Pelikaan

Haïti	Port au Prince	18 jan.	-	27 jan.
Cuba	Guantanamo Bay	22 jan.	-	25 jan.
Bonaire	Kralendijk	31 jan.		
Aruba	Oranjestad	4 feb.	-	5 feb.
Sint-Maarten	Phlipsburg	4 mrt.	-	6 mrt.
Barbados	Bridgetown	12 mrt.	-	15 mrt.
St. Vincent	Kingstown	18 mrt.	-	21 mrt.
Suriname	Paramaribo	6 apr.	-	12 apr.
Aruba	Savaneta	1 mei		
Colombia	Santa Marta	17 juni	-	19 juni
Sint-Maarten	Philipsburg	1 sept.	-	5 sept.
Puerto Rico	San Juan	1 okt.	-	4 okt.
Aruba	Savaneta	11 okt.	-	12 okt.
Sint-Maarten	Philipsburg	10 dec.	-	12 dec.

2011

Mariniers gaan aan boord van Hr.Ms. PELIKAAN om naar een oefengebied te worden gebracht.

Hr. Ms. Pelilkaan begon het jaar met het transport van de CLAS. Compagnie van Curaçao naar Bonaire.
De transportdagen werden tevens gebruikt om een oefenprogramma uit te voeren, waarbij onder andere het slepen werd beoefend met de kustwacht Cutter Jaguar

Na terugkeer ging het schip in grootonderhoud en kreeg de bemanning de gelegenheid om opleidingen te volgen.

Zoals gebruikelijk volgde er na het onderhoud een opwerk traject. Speciaal hiervoor kwamen enkele medewerkers van de afdeling Seatrain (directie Operaties CZSK) uit Den Helder over
De Pelikaan werd aan het eind van het opwerktraject met een ruime voldoende beoordeeld.
Na de formele opwerkperiode vertrok her schip eind maart naar dr Bovenwindse Eilanden voor een transport- en opwerk reis van drie weken.
Het schip nam in het voorjaar deel aan de jaarlijkse open dag van Marinierskazerne Savaneta en was een van de publiekstrekkers op de Caribische Vlootdagen en de Bonaire Maritime Day.

De leden van de Maritime Special Forces vonden tijdens hun duikoefeningen in mei en juni in de Pelikaan een ideaal ondersteuningsplatform. Na deze oefening vervoerde het schip een groot gedeelte van het Tweede Mariniersbataljon voor de oefening Caribbean Archer van en naar de ABC-eilanden.

Vanwege vergevorderde corrosie aan de scheepshuid en tanks werd Hr.Ms. PELIKAAN in onderhoud genomen bij de Curaçaose Droogdok Maatschappij.

Na het zomerverlof vertrok het schip met een deel van de 32ste. Infanteriecompagnie naar de Bovenwindse Eilanden voor de Hurricane Exercise.

Tijdens deze oefening werd het schip vereerd met een bezoek van de minister van Defensie. Hij was zeer onder de indruk van de capaciteiten en mogelijkheden van het platform.

van 5 tot en met 13 december werd ter afsluiting van het operationele jaar nog een transportweek langs alle Koninkrijk eilanden uitgevoerd en een havenbezoek aan San Juan gebracht.
Na terugkomst ontving de commandant tien slachtoffers van de aardbeving in Haïti in 2010 aan boord.
De Haïtianen hadden een revalidatietraject op Curaçao doorlopen. Zij kregen een rondleiding over het schip en uitleg over hoe de Pelikaan destijds bij de hulpverlening was betrokken. De groep kreeg ook een doordefensiepersoneel op Curaçao ingezameld geld bedrag overhandigd.

Hr.Ms. *Pelikaan* heeft op 14 november twee mensen gered op ongeveer 100 mijl ten westen van het eiland Martinique. De man en vrouw uit Saint Vincent dobberden al zeven dagen op zee met motorpech. Zij hadden zich in leven weten te houden met regenwater. Het tweetal is aan boord van de *Pelikaan* opgevangen en medisch onderzocht. Gezien de omstandigheden verkeerden zij in een redelijk goede conditie. Het tweetal is veilig aan wal gezet, hun bootje was inmiddels door de bemanning van de *Rotterdam* gerepareerd. Autoriteiten van Martinique hebben zich daarna over hen ontfermd.

Havens in 2011

Hr.Ms. *Pelikaan*				
Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten		23 mrt.		
Puerto Rico	San Juan	25 mrt.	-	27 mrt.
Dominicaanse Republiek	Santo Domingo	1 apr.	-	3 apr.
Sint-Maarten	Philipsburg	27 aug.	-	28 aug.
Sint-Maarten	Philipsburg	4 sept.	-	5 sept.
Bonaire	Kralendijk	23 sept.	-	25 sept.
Aruba	Oranjestad	12 okt.	-	13 okt.
Barbados	Barbados	17 nov.	-	19 nov.
Martinique	Fort-de-France	21 nov.	-	22 nov.
Puerto Rico	San Juan	9 dec.	-	11 dec.

2012

Hr.Ms. Pelikaan

Commandant: Ltz 1 F.M. Veenstra, vanaf 2o juni Ltz 1. C. Dekker

Het jaar begon voor Hr.Ms. Pelikaan met een regulier onderhoud en de aansluitende materieelbeproevingen. Na het posítief afronden van de Safety and Readiness Checks (SARC) was het schip klaar voor een nieuw operationeel jaar. Het schip heeft dit jaar weer diverse dagtransporten gevaren voor de landmachtcompagnie in de West.
Eind maart werden de procedures kritisch doorlopen met de mariniers die met hun Boston Whalers vanaf de Pelikaan worden ingezet. Direct volgend op deze vaarweek werden de SSS-eilanden bezocht tijdens de zogenoemde transportweek, waarin twee keer per jaar verzamelde goederen worden afgeleverd op de Bovenwindse Eilanden.

Ter ondersteuning van de Maritime Special Operations Force (MARSOF) fungeerde de Pelikaan als platform bij het beoefenen van de maritieme vaardigheden van de duiker.
In oktober was het schip wederom ondersteuningsschip voor de MARSOF, evenals bij de oefening Tres Kolos. Gedurende twee weken is de Pelikaan nabij Bonaire en Curaçao, , bij diverse amfibische landingen ingezet. Op 1 mei nam het schip deel aan de jaarlijkse open dag van de Marinierskazerne Savaneta op Aruba. Na het zomerverlof vertrok het schip met een deel van de 32 ste Infanteriecompagnie naar de Bovenwindse Eilanden voor de Hurricane Relief Exercise.
Naast het transport van personeel, voertuigen en materieel tussen de eilanden is de Pelikaan ook voor een evacuatieoperatie ingezet

Van 8 tot 12 juni lag het schip in de haven van de Braziliaanse stad Belém. Het bezoek maakte deel uit van een reis ter ondersteuning van de jungletraining voor marinier, van de 32ste Infanteriecompagnie en de bootgroepen van Curaçao en Aruba. Het was voor het eerst in de geschiedenis dat een Nederlands marineschip een bezoek aan Belèm bracht. Tijdens dit bezoek werd een receptie georganiseerd om de banden aan te halen met diverse lokale autoriteiten, waaronder vice-admiraal Ademir Sobrinh, commandant van het Braziliaanse Fourth Naval District.

Op zijn uitnodiging werd een militair ceremonieel bijgewoond op de lokale marinebasis ter herinnering aan de slag van Riachuelo tussen Brazilië en Paraguay (11 iuni 1865).
Belém ligt op het zuidelijk halfrond, dus passeerde het schip tijdens deze reis de evenaar. Voor de pelikaan was dat de eerste keer, dus werd dit volgens traditie gevierd.

Hr.Ms. *Pelikaan*

Trinidad en Tobago	Port of Spain	25 febr.	-	27 febr.
Colombia	Cartagena	23 mrt.	-	24 mrt.
Puerto Rico	San Juan	30 mrt.	-	1 apr.
Brazilië	Belèm	8 juni	-	11 juni
Sint-Maarten	Philipsburg	29 aug.		
Puerto Rico	San Juan	29 nov.	-	30 nov.

2013

Ondersteuningsvaartuig en stationsschepen

Zr.Ms. *Pelikaan*
Commandant: ltz 1 C. Dekker

Zr.Ms. *Pelikaan* begon het kalenderjaar 2013 met het Benoemd Onderhoud. Het opwerktraject onder leiding van SEATRAIN werd echter ingekort werd vanwege een aanvraag tot militaire bijstand door de gezaghebber van Saba. Door langdurige droogte had het eiland te kampen met een watertekort. De *Pelikaan* is vervolgens met volle watertanks uitgevaren en heeft op 7 en 8 maart ruim 100.000 liter drinkwater aan waterwagens op Saba afgegeven. Daarnaast heeft het schip diverse pallets met drinkwater bij het ziekenhuis bezorgd. Na deze ernstinzet werd aansluitend de CLAS-compagnie naar Aruba getransporteerd en vond een oefenprogramma plaats met het bootpeloton van CZMCARIB. Hierbij werd voor het eerst gebruikgemaakt van de FRISC's, die dit jaar de Boston Whalers zouden gaan vervangen.

Bijzonder was de bijstand van Zr.ms. Pelikaan aan de bevolking van Saba, die klampte met een ernstig te kort aan drinkwater na een lange periode van droogte en een defecte watertank.

Zr.Ms. PELIKAAN tijdens de open dag van de Marinierskazerne Savaneta.

Hr.Ms. PELIKAAN levert drinkwater aan Saba.

Pelikaan voor het eerst weer in Den Helder

Schip uit West in stad op de werf

De Pelikaan bij de steiger in thuishaven Willemstad. FOTO DEFENSIE

Arie Booy
a.booy@hollandmediacombinatie.nl

Den Helder ■ Zr. Ms. Pelikaan, het ondersteuningsschip van de marine op de Antillen, vaart de oceaan over om in Den Helder gemoderniseerd te worden.

Dat is een gevolg van de nieuwe werkverdeling tussen de Koninklijke Marine en scheepswerf Damen in Den Helder. Om op het Marinebedrijf meer ruimte te scheppen voor onderhoud aan de grotere schepen doet de civiele werf aan de Binnenhaven het werk aan de kleinere vaartuigen. Het is voor het eerst sinds de indienststelling in 2006 dat de Pelikaan weer naar Nederland terugkeert.

Deze week is het contract getekend om niet alleen de Pelikaan, maar ook de hydrografische vaartuigen Zr.Ms. Snellius en Luymes flink onder handen te nemen. Het gaat om uitgebreid onderhoud en modernisering. Naast het vervangen van de beplating, worden radars vervangen, komt er nieuwe communicatie- apparatuur en krijgen de verschillende scheepssystemen groot onderhoud. Directeur Jelle Loosman van de Helderse werf is blij met het contract: ,,We zijn, samen met onze onderaannemers, trots op deze opdracht. We zullen de schepen op tijd en binnen het budget opleveren.” Damen werkt voor het project van drie schepen samen met circa dertig toeleveranciers en onderaannemers. Naast werk in Den Helder, worden er ook werkzaamheden op de zusterwerf in Harlingen verricht. Bij de Snellius en Luymes worden ook de onderwatersensors vervangen. Die apparatuur wordt gebruikt om de zeebodem in kaart te brengen.

Zr.Ms. Den Helder
De marine is van plan om bij het onderhoud van de grotere oorlogsschepen meer te gaan vertrouwen op sensors dan op regulier geplande onderhoudsbeurten. De komst van het nieuwe transportschip Zr.Ms. Den Helder speelt een rol in dat proces. De nieuwe schepen varen met een kleinere bemanning. Meer automatisering van het toezicht is vereist om alles in de gaten te kunnen houden. In geval van een storing schakelt het schip automatisch over op een alternatief en bij brand wordt de brand automatisch geblust met een watermist. Momenteel wordt gestudeerd op welke technieken en sensoren het beste geplaatst kunnen worden in nieuw te bouwen scheepstypes. Bevoorradingsschip Zr.Ms. Den Helder ziet de marine als een pilot voor de vervangers van de M-fregatten en onderzeeboten.

Noot : deze editie is niet geheel in de juiste tijdlijn gepubliceerd, maar voor de belangstellende lezers wel duidelijk neergezet. Mocht u aanvullende informatie hebben, neem dan contact op met de redactie

Arie Krijgsman

Volgende week het vervolg van onze redacteur, die de Pelikaan fotografisch heeft mogen volgen….

Slot :
Heeft u ook een mooi verhaal of wilt u foto's met anderen delen, laat het mij dan even weten..... stuur uw mail naar tenanker@kpnmail.nl

Gratis digitaal abonnement ?....:
kijk even op http://www.debakstafel.nl bij " voor anker "